

Szerkesztőségi szállás.

Aldunator 5. sz. 2-dik emelet.

Kinek valami bolondság jut eszébe, mely a politikai lapokba tárgyhalmaz miatt be nem fér, küldje ide. — Kéziratok — akár közöltetnek akár nem — vissza nem szolgáltatnak. — Az előfizetési pénzek és reclamatiók a „Handabanda” szerkesztőségéhez czimzendők.

Megjelenik e lap

mig meg nem bukik, minden szombaton féliven.

Ara megfizethetlen tartalmához mérve, nevetséges olcsó t. i.

Egész évre 6 ft. félévre 3 frt. negyedévre 1 frt. 50 kr. o. é.

Egyes szám, ha kapható, 20 kr. o. é.

Előfizetéseket elfogadnak:

A vidéken minden postahivatal. Pesten Noséda Gyula könyvnyomdája (egyetem utza 7.dik szám) Ráth Mór könyvkereskedése a vastuskónái. Budán: Nagel és Wischán könyvkereskedése a takarékpénztár új épületében.

Politikai ballada.

Tatár János fönn Bécsben járt
Régi juris-pörben kószált
Informálni fűt-fát.
Végig járta a birákat
Nagy urakat, irodákat.
És vigan jött haza!

„Abból ugyan semmi sem lesz,
Hogy majd az ítélet kedvez
Zsigó ellenfélnek,
Megmondotta világosan
Referens és azonosan
Titoktartó titkár:

Hogy soha mig a világ áll,
Ha Zsigó fejére is áll,
E pört nem nyeri meg.
Az ő ága complicálta
Birtokczímét, s verwirkolta
Jogát, hogy ha volt is!

Haza röptül Tatár János
Tollal szájjal nagy zajt üt mos'
Otthonn falujában.
„Eldölt a családi tusa!
S biztosítva **régi jussa**
A familiának!”

Soká imigy kárörvendett....
Késvén késett az ítélet,
Mint ez szokott dolog!
De végre csak megjött biz az;
Bámulj világ! — mert imé az
Igazság most győzött.

Zsigó actor elüttetett,
De **János is felültetett**
És koppant az álla!
Mert nem íteltetett oda
A nagy pörnek **substratuma**
Egyiknek se másnak!

És a bíró ítelt olykép .
Hogy a jószág tulajdonkép
A fiscust illeti!
Ez ellen nincs elbirtoklás,
Jog-évülés, konti-nyújtás.

.... **Örülj most már János!**

H A N D A B A N D A.

Levelek Mandzsország Nebujbele nevű fővárosából.

Ez a Ne Buj-bele gyönyörű város lehetne és még is csak egy nagy szemétdomb. Tájéka egyetlen; ép oly bájos, a mily nagyszerű. A természet mindent adott neki: egészséges fekvést, regényes vidéket; nem hiányzik itt semmi — csak az emberek.

Itt nem lakik nép, még kevésbé nemzet. Ez egy összefutott csöcselék, magyar német tót szerb — akarom mondani: mandzsú, czigány, török tatár — mely nem érzi hogy e főváros hazája; melynek e főváros semmi egyéb, mint piac; azon piac, melyen pénzé teszi munkáját, s bevásárolja szükségeit. Valódi kereskedelmi gyarmat, melynek jelleme mozgékony, lazultság, gyökér nélküli lét, futóhomokhoz hasonló.

Az alsó osztály, a külvárosok lakói — apró kézműves, kőműves, kapás, kertész, favágó, napszámos: ettől joggal nem várhatni hogy magas kulturai érdekeket mozditson elő.

A polgár jelleme pedig, jól enni, inni, magát megszedni, háziurrá lenni, fiát ügyvédé neveltetni, lányát gazdagon férjhez adni; ágyban meghalni, s pompásan eltemettetni. Közügyet közérdeket e szóba foglal: megfizetem adómat, hagyjakot békével. Egyébiránt a hol befolyása van is, nincs köszönet benne, mert szűkeblűs tudatlan szempontokból indul ki. Miként legyen fogalma jobb szebb viszonyokról, miket nem látott, — ignoti nulla cupido?

A földbirtokos legfőlebb ha itt telen; az sem oly nagy számmal, hogy akár nemzeti akár polgárosítási érdekekben eldöntő befolyást gyakorolhasson a fővárosra; hol ő maga is — kivéve a casinót s nemzeti színházat — teljesen idegen; sőt némi homályos öntudatlan büszkesége abban is áll, hogy — semmi köze a városhoz, városi léthez, annak igényeihez, mert ő — nem burger!

A fő aristokratia nagy része még mindig Bécsben lakik. Nem csodálom. Hanem csodálom, bámulom, mint eo ipso hazafit tisztelem azon mágnást, ki Pesten tart házat, palotát, — holott ezt Bécsben tehetné.

Csak az, ki a civilisatio élvezeteihez hozzászokott, tudja, mily nélkülözésnek veti önmagát alá, ki — itt esücsül, holott a civilisált országok valamelyikében élhetne.

Hanem persze a magas aristocratiának kevés érdeke közös a többi lakóval. Tavasszal elhagyja a várost, jószágaira megy ki. Nem nyeli a néppel a port, nem issza vele a büzhödött vizet, nem izzad a sütökemeneze gyanánt égett árnyaltalan városban. És az aristocratia equipagen jár, nem tudja az mily nehéz szinte lehetetlen szegény embernek a zugligetbe jutni, nem tudja mily elégtelenek, rozszak az omnibuszok, mily szemtelenek s drágák a fiakerek.

Miután így a lakosság nem gyakorol kezdeményezést oly reformokra, mik a város szépségét, a lakók kényelmét mozdítanák elő — még csak a magistratus volna erre hivatva. De a hivatalnokoknak szakmájuk elég dolgot ad. Azután nagyobb részt helybeliek, kis körben küzködők, világot nem láttak, fogalmuk sincs azon csodákról, miket másutt az administratio idéz elő. De ha egykettő akad is, ki szélesebb látkörrel bír s magasabb szempontokból tudna kiindulni —

nem lehet oly vakmerő maga ellen kihívni többségét mindazon elemeknek, melyeknek ily reformokba beszólásuk van, — a községi bizottmány, választópolgárok, befolyásos mandarinok s kortesek egész seregét.

Eszerint azt mondja a budai várostanács: kár volna szaporítani az omnibuszokat, hadd éljenek azok a szegény fiakerek, — mert 150 ezer ember kényelme nem nyom annyit, mint husz fiaker. Kár volna kényszeríteni a háztulajdonosokat azt mondja Pest városa, hogy járdát csináljanak házuk elé: ugy is sok adót fizetnek szegények!

Arról pedig sejtelem sincs, hogy a távol külváros lakosának ugyanazon joga van utcavilágításhoz, s járdához, mint a belváros lakójának mert aránylag éppen annyi adót fizet.

Szóval — oly reformok rendszere, melyek által Nebujbele fővárosát bárdolatlan primitív állásából európai színezetű fővárossá lehetne átvárásolni, az emberek önérdeke által, szűkkeblűsége, s szűkkeblűsége által emelt oly sánczok és várak ledöntését feltételezi — hogy erre hamarjában nincs kilátás.

Itt az orvoslásnak csak egy módja volna, melyet ezennel indítványozunk.

Kihirdetni s foganatosítani kell következő tartalmú csődöt:

„Ezennel csőd hirdettetik egy buda-pesti fő-zsarnok állomásra. Az állomás 15—20 évre biztosított. Hatásköre: korlátlan rendelkezni a város s annak lakói köz- és magánjavai fölött; (az utóbbiak kárpótlása föntartván) az adókat tetszése szerint fölemelni — hogy azokat hasznossági s szépitési közczélokra fordítsa, s a fővárost civilisált s élvezetes várossá átalakítsa.

Az ezen állomást megnyerni kívánó igazolni tartozik, hogy vagy Londonban volt tiz évig alderman, vagy Párisban járt Napoleon — Hauszman iskolájába. Angolnak elsőseg adatik.“

Önzéstelen bírálatok.

I.

Együgyű legendák.

Tisztelt Handabanda!

Nem tudom foglalkozik-e ön az irodalommal is? kivált a magasa bbal, mely például a Kisfaludy társaságban üzetik, s viszont elüzi az embereket, mint az utolsó „szép számmal“ látogatatlan gyűlés is mutatta.

Hanem veszem észre, hogy a Handabanda is hoz verseket. Bocssássa meg e bűnét az ég! De bizony rossz versek azok, tán a pegazusokra is kiterjedt már a marhavész, — e kérdésről szép vezérezikket irhatna Dr. Szabó Alajos. De mióta a Kisfaludy-társaság ülésében Tóth Kálmán legendáját hallottam, kibékültem az ön verseivel is. Ne busuljon t. Handabanda; az ön versei igazolva vannak; ön még száz aranyos balladára is versenyezhet; mert hiszen ön is csak összehoz ily rimeket, mint ezek!

Szent Istvánnak lelke felszállott az égbe
Főla magas égbe, az urnak elé be
Könyen ment ő oda, ismerős volt ottan!
Fészket madár jobban nem tudja hogy hol van,
Ismerte a napot, a felhőknek fodráta.

Továbbá:

Aztán a havasok aztán meg a bolgár
Hódolt országokból szinte sok is volt már

Nem is tudott velők mit tenni király
Mint gyümölcsessel nem tud tenni, a ki kiáll
S nagyon sokat is ráz magának a fáról!

Hát még az a naivság, mellyel dicső szent Istvánunk szól a földről és égről!.. Már hiszen legendába illik a naiv modor; csakhogy Tóth Kálmán ur nem látszik sejteni, hogy a naivság — és együgyűség, különféle dolgok. Egyébiránt ott van Gregus Akos, majd megmagyarázza az neki. Ennélfogva hallgatók.

Pityi Palkó.

Nem tudom én hogy micsoda „Dívatok“

II.

Szépirodalmi és politikai regény, írta Roszkai Szerescsen.

Krumpli-termékenységgel bíró koszorú irónk — ki újabb időben honunkban a börze játékát üzi — a pénzes közönséget egy csodálatos regény nyel lepte meg. — Ez nem 1863! Ez valósággal egy befeneklett évtized! melynek egyik lába (t. i. a melyiken kalucsni nincs) az 1847. éven — a másika (t. i. a melyiken kalucsni van) az octoberi diplomán nyugszik, csupasz és tarajtalan fejével az 1849-ki aprilist verve. — Olvasva e regényt, oly érzet szállja meg az embert körülbelől, mint midőn jóllakván, eléje töltöttkáposztát, pulyka-mellet, kukorica-gombócot s máltát találják és kínálják az embert, hogy: egyen! nem is: „egyék!“

Ugy igaz! a minap egy söresarnokban valami olasz mutatta talentumát. Hallatlan! egyszerű hegedült, sipolt, dobolt, trombitált és térdével czintányérokat vert. Én soha sem hittem, hogy lehető legyen az, hogy egy ember, egy időben öt instrumentumon egyszerre játszik; de már most hiszen, mert láttam; hanem nekem ugy tetszik, hogy a nevezett olasz egyik hangszerhez sem értett bár mindeniket művészi avatottsággal akarta pénzért játszani. — A kiknek tetszett, bizony megtapsolták, de igaz is, hogy pénzükbe került.

Alázatos szolgája. —

III.

Miadák? röpirat, — írta Leftelen Győző.

Győző — kit a Sas (dr. Adler) Szegeden legyőzött, két heti boldog emlékeztető fájdalomát, és annak tejes árjait most önti ki, és oly mértékben s szabályosan, hogy azzal Aristides urat nyakon önti. — Nem tudom az önbírálatra használt polgárosodott csáti botja Aristides urnak még meg van-e? ha igen — ugy tessék Győző urat megmivelni. — Nagyon kár, hogy jelen, — „röpirat“ — Lipcsében nem nyomtatott, talán akkor nagyobb kelendőségnek örvendene.

Ohajtandó volna, hogy jelen korszerű művet, Burger Zsigmond, Maigruber A, Jókai Mór, Dienes Lajos sőt még Vajda János is a közönség figyelmébe ajánlaná.

Serbus

Yes Alfons.

Utóhang a farsangi politikához.

Léváról írják nekünk: „Ugyancsak élethűn rajzolta ön minap a farsangi hazafiságot! kár hogy Kalocsa helyett nem Lévát említette. Itt is van antibál-párt, mely azt tartja hogy a haza gyászos állapota miatt nem illik tisztességes bált tartani, hanem három éjjen át tartó tivornyákban kell lezogni hagyni a honfájdalmat! — Az antibál-párttal összefoly itt a hute-volé e egylet, mely nélkül nálunk semminek se szabad történni, mely is mindent ócsáról s ellenez mi nem tőle származik; és melynek jellemzésére elég ezen adatka, hogy magas megrovásával illetett multkor egy — nél-

küle — létrehozott, s jótékonyczéla, az elemi iskolák javára rendezett műkedvelői előadást — csak azért mert — a belépti díj alacsonyra szabott, hogy minden gszindli bemehet; pedig most nincs restauratio hogy mindekkivel bruderschaftot igyunk... Azonban a basse-volée közönség zsufolóság tömte meg az előadás teremét; s az előadás után a honfiai fájdalom legkisebb nyoma nélkül járta a tánczot kivilágos kiviradtig!

Nagyobb eseményeket Léváról nem írhatok.

Póli-Tika

Utolsó farsang.

Szives felszólítás! *)

Alulírottak ezennel leereszkesdünk hozzátok falusi publicum! s elhatároztuk hogy magunknak a ti pénzetekért mulatságot szerzünk, azért is lesz itt nálunk január 26-án a Lőderer vendéglőben egy pique-nique bál 5 fl o. é. részvény-díjjal. —

Siessetek ezen összeget hozzánk felküldeni, s szerezzetek mulatságunkra sok vállalkozót kik nem tehetnek okosabbat, mint ide magukat unni jönni, tettöket megbánni, s a nélkül is könnyen megtölthető erszényeiket megkönnyíteni.

Elvezet lesz sok, annak a kinek, p.o. megengedjük hogy bámulhassatok bennünket rendezőket, mint bornyu az uj kaput, mi pedig lefogunk benneteket nézni szemüvegeinkkel vagy a nélkül, de ez nem tesz semmit, mert örülhettek, ha falusi birka-pofátokra kegyeskedünk lepillantani, ha pedig ez nem tetszik, úgy csak a részvény-díjat küldjétek fel, magatok otthon maradhattok.

Lesz táncz is, czepepli, valzer, sat, csak abból a zsenirte csárdásból mentől kevesebb, a sarkantyukat hozni el lehet, de a bálba vele megjelenni tilos, mert a ruha drága s összevontani ilyen mulatságért nem akarjuk. —

Siessetek fizetni, mert ilyen mulatságot nem tud senki rendezni csak mi.

Kositzán januárban 1863.

Öt echt s egy viertel magnás urhölgy **)

Szálkák.

* Jámbor Endre, polgári szabómester, a „Férfidivat-Közlöny“ szerkesztője, mióta lapot ad ki, Keresztesynél v í v n i t a n u l .

* Egy bécsi ember benyit a könyvtárhoz, s azt mondja: „Geben Sie mir den Globus von Ungarn.“ Hihetetlen, hogy ez így történt volna; mert csak magyar embertől telik ki, hogy hazáját egész földgömbnek tartsa.

* Valaki élcz gyanánt írja nekünk, hogy Aszódon szép bál volt, s azon egykét keresztény is volt jelen. — Mi úgy értesültünk, hogy e bál közczélokra volt rendezve, s szépen jövedelmezett is. Már pedig közczéloknál, de magánéletben is azt vettük mindig észre, hogy a pénzen — senki sem érzi meg a zsidó szagot.

* Mult vasárnap történeti hangverseny tartatott a Loyd-teremben, melyet nagy-

* T. szerkesztő! E bál-felhívás nem élcz hanem igaz.

*) Sajnáljuk hogy a bál meghívás elkésett, magunk is megjelentünk volna a kositzai (?) haute cremet látni. H d a.

számu közönség látogatott. Jelen volt Török János is, s nagyon rosz néven vette, hogy a 47 eljátszatott.

* Hogy a pénzsükség nagy e télen, abból is következtethető, mert sok kopott szőrű budát látni az utcán. Magunké is olyan. Egy tréfás barátunk erre azt ajánlá, hogy a kopott helyekre — hajnövesztő zsirt kell kenni.

A P. Hirnöknek írják, hogy Esztergomban „diplomatikus estélyek“ tartatnak. Hogy is ne? Vámos-Pércsen, Arok-Szálláson, Nádudvaron — is merő diplomatikus disznótorok tartatnak.

A...i segédlelkészek panaszkodtak, hogy ámbár ők csak az Idők tanujára fizettek elő, valaki ingyen küldi nekik a V e z é r t. Erre megjegyzé más, hogy megérdemel az egy ingyenlapot, ki arra előfizet. (By.)

Pest városa tanácsa a m. k. természettudományi társulatot felkérte, hogy azon módok iránt, mik által a városerdei tó kiszáradását megakadályoznia lehetne, véleményt adni sziveskedjék. A természettudósok három ivnyi hosszú véleményezésökben úgy találták, hogy a tó kiszáradásának főoka az, mivel — a medre nem elég mély; s így kevés benne a víz! És ennél fogva csak folytatni kell a meder mélyebbre ásását. — A városi tanács rendkívül épült e böles véleményen.

Bizakody és Eszélyesy

politizálnak a váczi-utcában.

Bizakody: Hallotta-e már bátyám, hogy a Bolond Miska Bécsbe költözik?

Eszélyesy: Vajjon miért?

Bizakody: Hát azért mert ottfönn Schmerling censurája nem oly kemény, mint a pesti!

Eszélyesy: Már csak előbb mégis jó lenne megkérdezni Falk Miksát, vajjon a criminálban is lehet-e úgy champagnizni, mint Pesten a...ban?

Pár nappal később.

Eszélyesy: Dejszen tudom ám már miért költözik Bolond Miska Bécsbe?

Bizakody: Ugyan mi okért?

Eszélyesy: Hát csak azért, mert már nem talál elég bolondot Magyarországnak, a kik lapjára még tovább is praenumeráljanak.

Trefortíada.

— Jó napot collega!

— Uram — ki ön? kérdi a megszólított

— bizonyos lapszerkesztőtől.

— Én uram — őszintén szólván — denuncians vagyok.

— Alacsony ember! hogy mer ön engem collegának nevezni?

— No ugyan! Én denunciálok felfelé, ön denunciál lefelé, s ez azt hiszem nagyon mindegy.

— Szemtelen beszéd! ha én bizonyos embereket a nép előtt compromittálok, az csak a haza érdekében történik.

— De uram, hiába parfümrozza ön a dolgot, megérzik azon a tiszteletbeli zsidó-szag.

Külpolitika.

A lengyelországi események a legfurcsább conjecturákra adnak anyagot. Némely lap már azt gyanítja, hogy Franciaország egyetért Oroszországgal, s az egész mozgalom célja: Lengyelország helyreállítása!

Itt eszünkbe jő egy bécsi sörpolitikus, ki az orosz-török háboru folyama alatt mindig azt vitatta, hogy a nyugati hatalmak „titokban“ egyetértenek Oroszországgal. És e hiedelméről még akkor sem mondott le, mikor Szebasztopotolt javában bombázták.

Nemcsak Tóth Kálmán legendájában lelhető az együgyűség.

Helyreigazítás.

A lapok azt írják, hogy én Lengyelországban jelentem meg, az ottani mozgalomban résztveendő. Ilyen absurd hírt csak is a Handabandában illik meghazudtolni. Én fiatal házas, gazdag és nagy ur vagyok; ezélmom elérve nem ettem szénát hogy forradalmi kalandokba ereszkedjem. Datum Turin és Páris 1863.

Türr István

olasz királyi pensionált forradalmár, megszeliült oroszlán.

Böles mondások.

Az eke szarvától a kormány rudjáig eljutni nem nehezebb mint a szántóvető embernek tengeri hajó-kapitánnyá lenni.

„Független.“

A d o m á k,

de nem Gyurián és Bagó nyomán.

Török János idejében történt. Értem: 1848 előtt. A közgyűlésen az adórovatok megállapítása forgott fönn; különösen a fejadó. Felugrik egy táblalabiró, s óvást tesz az ellen, hogy az ember olyasmért fizessen, „a minnek semmi hasznát nem veszi.“ — Nagy nehezen lehetett őt meggyőzni arról, hogy van ember, ki fejének is hasznát veszi. (Magasabb értelemben biz ez ritka eset is!)

Száz pengő forintot ígért a zsidó orvosának, hogy ha betegségéből kigyógyítja. Midőn kigyógyult, száz váltó forintot adott neki. Erre az orvos — orvosnál ritka szerénységgel — megjegyzi, hogy ő ugyan megelégszik a száz váltó frttal is; hanem említetlen nem hagyhatja, hogy száz ezüst frtot ígért a beteg. — „Hja, válaszol a reconvalescens — az meglehet uram, de kérem, én akkor láz beteg voltam, azt se tudtam mit beszélek.“

Nyilt levelezés.

Figyelmeztetjük az aggódo hazafiakat, hogy még nem késtek el; kik a Handabandát első számától fogva ohajtják birni, csak méltóztassanak előfizetni. Mi e kis késedelmet szivesen megbocsátjuk a még ezután is előfizetőknek.

A „HANDABANDA“ szerkesztősége.

Nagy emberek emléke.

Nem is tudjuk, miért emel-
nénk szobrot Széchenyi Ist-
vánnak? Semmi okot sem lát
erre a Handabanda. Még pe-
dig azért 1-ször mert Széche-
nyi már meghalt. Pedig a kor-
szellem ellen cselekednénk an-
nak hódolva, a ki már meghalt.
Csak azt kell respectálni, a ki
még él, s hatalommal bír. 2-or
Széchenyi az igaz, sok jó poli-
tikai tant terjesztett, s hagyott
hátra. De ezzel is csak kárt
tőn, mert igen sokan felkapták
e tanokat, eltorzíták, a szerint,
hogy most tömérdek pseudo

Aristides a classikus korból.

és torz Széchenyi próféta gras-
sál a politikában. Ennek is ő
maga az oka. — 3-or És ez a
fődolog: Széchenyi István már
elavult; — ő a mult nemze-
dékhöz tartozott. Talán nincse-
nek a jelen nemzedéknek is
nagy emberei? Hogy ne vol-
nának! Imé mindjárt itt van....

Aristides!

Indítványunk tehát Aris-
tides fejlődési phasisai szerint
három szoborral örökíteni, a két
fővárosban, miknek egyike áll-
hatna talán a Szent Gellért he-
gyen. Ide illenek:

A második pedig szerintem az ifjuság lelkesítő
példája gyanánt állhatna az egyetem udva-
rában, a kút fölött. És ez volna:

Aristides a romanticus és nemzeti.

A harmadik állhatna az új téren, a mostani
német színház és Likei sörháza között s ez
volna ilyenforma:

Aristides a modern és polgárisult.